

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.5.2022
COM(2022) 230 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI
COMITETUL REGIUNILOR**

REPowerEU Plan

{SWD(2022) 230 final}

Introducere

Agresiunea militară neprovocată și nejustificată a Rusiei împotriva Ucrainei a perturbat masiv sistemul energetic mondial. Antrenând creșterea prețurilor la energie, a dat naștere unei situații dificile și a accentuat preocupările legate de securitatea energetică, scoțând în evidență dependența excesivă a UE de importurile de gaze, petrol și cărbune din Rusia. Sumele mari plătite de Europa pentru combustibilii fosili ajută Rusia să continue războiul împotriva Ucrainei.

În martie 2022, liderii UE au convenit în cadrul Consiliului European¹ să elimine treptat și cât mai curând posibil dependența Europei de importurile de energie din Rusia. Pe baza comunicării Comisiei², aceștia au invitat Comisia să prezinte rapid un plan REPowerEU detaliat. Importurile de cărbune și petrol urmează să facă obiectul regimului de sancțiuni. Recentele întreruperi ale livrărilor de gaze către Bulgaria și Polonia au demonstrat faptul că trebuie găsită urgent o soluție la această situație, dată fiind lipsa de fiabilitate a aprovizionării cu energie din Rusia.

Obiectivul planului REPowerEU este de a reduce rapid dependența Europei de combustibilii fosili din Rusia prin accelerarea tranziției către energia curată și conjugarea eforturilor în vederea construirii unui sistem energetic mai rezilient și a unei adevărate uniuni energetice.

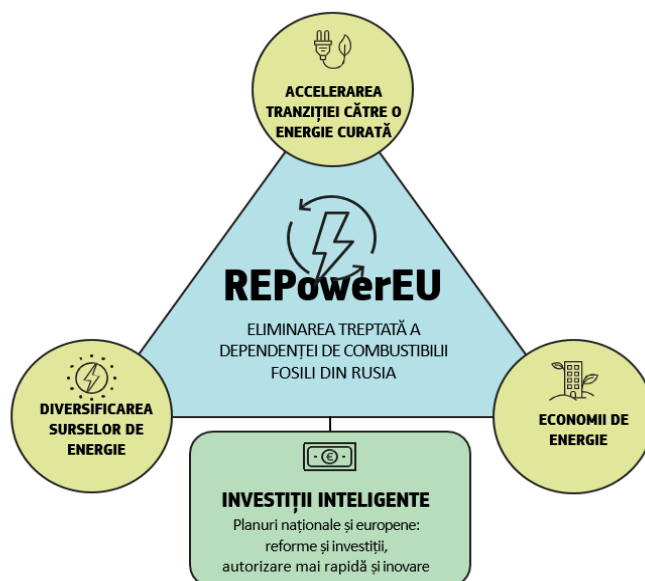
Avem posibilitatea ca, deja anul acesta, să ne reducem considerabil dependența de combustibilii fosili din Rusia și să accelerăm tranziția energetică. Pornind de la pachetul de propuneri „Pregătiți pentru 55” și venind în completarea acțiunilor întreprinse în materie de securitate a aprovizionării și a stocării energiei, planul REPowerEU propune un set suplimentar de acțiuni menite³:

- să economisească energie;
- să diversifice aprovizionarea;
- să înlocuiască rapid combustibilii fosili prin accelerarea tranziției Europei către o energie curată;
- să combine în mod inteligent investițiile și reformele.

¹ Concluziile Consiliului European (24 și 25 martie 2022).

² Comunicarea intitulată „REPowerEU: acțiuni europene comune pentru o energie mai accesibilă ca preț, sigură și durabilă”, COM(2022) 108 final, (8.3.2022).

³ A se vedea lista completă a acțiunilor în anexa 1.

Împreună, aceste acțiuni vor transforma structural sistemul energetic al UE. Ele necesită o coordonare eficace între măsurile europene de reglementare și cele legate de infrastructură, precum și între investițiile și reformele realizate la nivel național și o diplomatie comună în domeniul energiei. Aceste acțiuni necesită, de asemenea, o coordonare între acțiunile întreprinse pe partea de cerere, pentru a reduce consumul de energie și a transforma procesele industriale cu scopul de a înlocui gazele, petrolul și cărbunele cu energia electrică produsă din surse regenerabile și din hidrogen obținut din alte surse decât combustibilii fosili, și acțiunile întreprinse pe partea de ofertă, pentru a crea capacitatea și cadrul pentru dezvoltarea și producerea de energie din surse regenerabile.

Pactul verde european are drept principii definitorii echitatea și solidaritatea. Acțiunea noastră comună de accelerare a tranziției către o energie curată susține, prin urmare, necesitatea unor politici eficace în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și în domeniul social, în conformitate cu Pilonul european al drepturilor sociale. Statele membre depind în proporții variabile de sursele de energie din Rusia, existând diferențe de la o țară la alta în ceea ce privește situația energetică și compoziția mixului energetic. Abordarea îmbrățișată în prezentul plan REPowerEU reflectă aceste diferențe și propune o varietate de răspunsuri echilibrate, adaptate nevoilor specifice ale statelor membre, ajutând totodată UE în ansamblu să avanseze în direcția atingerii neutralității climatice până în 2050.

Planul REPowerEU se bazează pe punerea integrală în aplicare a propunerilor din pachetul „Pregătiți pentru 55” prezentat anul trecut, fără a aduce atingere obiectivului ambițios al UE de a reduce cu cel puțin 55 % emisiile nete de GES până în 2030 și de a atinge neutralitatea climatică până în 2050, în conformitate cu Pactul verde european. Planul va avea un impact pozitiv asupra reducerii emisiilor UE până la sfârșitul deceniului. Eliminarea treptată, dar într-un ritm rapid, a importurilor de combustibili fosili din Rusia va avea însă un impact asupra traiectoriei de tranziție sau a modului în care ne vom atinge obiectivele climatice, comparativ cu scenariile anterioare.

Planul REPowerEU nu poate fi eficace fără o punere în aplicare rapidă a tuturor propunerilor din pachetul „Pregătiți pentru 55” și fără obiective mai ambițioase în ceea ce privește energia

din surse regenerabile și eficiența energetică. În noua realitate, consumul de gaze al UE va trebui redus într-un ritm mai rapid, limitând utilizarea gazelor drept combustibil de tranziție. Însă renunțarea la aprovizionarea cu combustibili fosili din Rusia va necesita, totodată, investiții specifice în infrastructura de gaze pentru a asigura securitatea aprovizionării și modificări foarte limitate ale infrastructurii petroliere, precum și investiții pe scară largă în rețeaua de energie electrică și într-o magistrală a hidrogenului dezvoltată la nivelul întregii UE. În paralel, o parte din capacitățile existente de exploatare a cărbunelui ar putea fi, de asemenea, utilizate pentru o perioadă mai lungă decât se preconizase inițial, rezervându-se un rol în acest scenariu și pentru energia nucleară și resursele interne de gaze.

Cetățenii așteaptă de la UE și de la statele sale membre să își respecte angajamentele asumate de a ne reduce dependența de combustibilii fosili din Rusia. 85 % din respondenții la un sondaj pe acest subiect consideră că UE ar trebui să își reducă dependența de gazul și petrolul rusesc cât mai curând posibil. 84 % sunt de acord că agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei este, pentru statele membre ale UE, un argument în plus în favoarea realizării urgente de investiții în energia din surse regenerabile⁴.

Unele state membre și-au anunțat deja intenția de a sista importurile de combustibili fosili din Rusia, însă **niciun stat membru nu poate aborda această provocare pe cont propriu**. Ne vom asigura, prin evaluări și planificări comune ale nevoilor, prin achiziții comune și printr-o mai bună coordonare, că eliminarea treptată a dependenței noastre de combustibilii fosili din Rusia nu numai că este realizabilă, dar comportă și un cost convenabil pentru toate statele membre. Legislația privind energia din surse regenerabile și eficiența energetică va contribui la atingerea unor obiective ambițioase. O rețea energetică a UE cu adevărat interconectată și rezilientă va asigura securitatea energetică pentru toți. Aceste acțiuni constituie planul nostru REPowerEU, care are drept obiectiv asigurarea independenței UE față de combustibilii fosili din Rusia.

1. Economii de energie

Economiile de energie sunt modalitatea cea mai rapidă și mai ieftină prin care putem contracara actuala criză energetică. Diminuarea consumului de energie contribuie pe termen scurt și lung la reducerea facturilor mari la energie ale gospodăriilor și ale întreprinderilor și reduce importurile de combustibili fosili din Rusia. Reducerea consumului de energie printr-o mai mare eficiență energetică este o componentă vitală a tranziției către o energie curată, sporind reziliența economiei UE și protejând competitivitatea sa în fața prețurilor ridicate ale combustibililor fosili.

Prin realizarea de economii de energie, rezervele noastre energetice vor putea acoperi cererea mai mult timp în lunile critice care urmează, permițând ca în acest răstimp să se realizeze investițiile necesare. Comunicarea UE privind economiile de energie, care însoțește prezenta comunicare, prezintă o abordare cu o miză dublă: pe de o parte, consolidarea schimbărilor structurale prin măsuri de sporire a eficienței energetice pe termen mediu și lung și, pe de altă parte, realizarea de economii imediate de energie prin schimbări comportamentale.

⁴ Sondajul Eurobarometru Flash 506: Răspunsul UE la războiul din Ucraina, 5 mai 2022.

Pachetul „Pregătiți pentru 55” ar reduce consumul nostru de gaze cu 30 % până în 2030, peste o treime din aceste economii provenind din îndeplinirea obiectivului UE în materie de eficiență energetică. Au fost elaborate modelări actualizate, care evaluează impactul eliminării treptate a dependenței de combustibilii fosili din Rusia⁵ din perspectiva creșterii prețurilor la energie și a utilizării într-o măsură mai mică a gazelor naturale. Prin reducerea suplimentară a consumului nostru de energie în comparație cu cea prezentată în propunerea anterioară de Directivă privind eficiența energetică⁶ și prin urmărirea unor obiective mai ambițioase privind energia din surse regenerabile, UE ar putea să îndeplinească integral obiectivele planului REPowerEU, în timp ce alte aspecte ale pachetului „Pregătiți pentru 55” ar rămâne neschimbate.

- Prin urmare, Comisia propune majorarea la 13 % a obiectivului obligatoriu prevăzut în Directiva privind eficiența energetică.

În plus, Comisia invită Parlamentul și Consiliul să creeze condiții favorabile pentru realizarea de economii de energie suplimentare și de câștiguri de eficiență energetică suplimentare în clădiri prin intermediul Directivei privind performanța energetică a clădirilor și să susțină obiectivul ambițios prevăzut în Propunerea Comisiei de regulament privind proiectarea ecologică pentru produsele sustenabile⁷, punerea în aplicare rapidă a acestora urmând să contribuie la realizarea de economii suplimentare de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării resurselor pentru o gamă largă de produse.

În așteptarea unui acord cu privire la aceste măsuri legislative, putem realiza economii imediate de energie schimbându-ne comportamentul. Comisia Europeană a lansat, în cooperare cu Agenția Internațională a Energiei (AIE), un plan în nouă puncte intitulat „Contribuția mea” pentru reducerea consumului de energie în UE. Pe baza contribuțiilor părților interesate, AIE estimează că acest tip de măsuri pe termen scurt de economisire a energiei ar putea duce la o reducere cu 5 % a cererii de gaze (aproximativ 13 mld m³) și de petrol (aproximativ 16 mtep).

Statele membre ar trebui, de asemenea, să valorifice pe deplin măsurile de sprijin disponibile, cum ar fi aplicarea unor cote reduse de TVA pentru sistemele de încălzire cu randament ridicat și pentru izolarea clădirilor, precum și alte măsuri de tarificare a energiei, care încurajează tranziția la pompele de căldură și achiziționarea de aparate mai eficiente. Astfel de măsuri ar trebui să atenueze impactul social și efectele distributive, de exemplu, prin acordarea unei atenții sporite gospodăriilor vulnerabile care au dificultăți în a-și plăti facturile la energie și în a gestiona impactul potențial al tranziției energetice accelerate asupra pieței forței de muncă, ce se reflectă în nevoia imediată de perfecționare și recalificare profesională.

Accelerarea punerii în aplicare a **planurilor naționale privind energia și clima (PNEC)** și actualizarea ambițioasă a obiectivelor acestora sunt esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor planului REPowerEU. Planurile naționale privind energia și clima au un rol esențial în a consolida încrederea investitorilor și previzibilitatea investițiilor. Ele oferă un cadru adecvat pentru planificarea și încurajarea reducerii utilizării combustibililor fosili.

⁵ Scenariul REPowerEU schițat în documentul de lucru al serviciilor Comisiei „Punerea în aplicare a planului de acțiune REPowerEU: nevoi de investiții, acceleratorul de hidrogen și realizarea obiectivelor în materie de biometan”, care însoțește prezenta comunicare.

⁶ COM(2021) 558 final, 14.7.2021.

⁷ COM(2022) 142 final, 30.3.2022.

- Comisia intenționează să publice orientări în cursul acestui an pentru a ajuta statele membre să își actualizeze planurile lor naționale integrate privind energia și clima în 2024 și va raporta cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor REPowerEU, printre altele, prin intermediul rapoartelor privind starea uniunii energetice și privind acțiunile climatice.

Regiunile și orașele joacă un rol de prim-plan în elaborarea unor măsuri de economisire a energiei adaptate contextului lor local. Regiunile și orașele ar trebui să lanseze programe de sensibilizare, de informare și de sprijin, audituri energetice și planuri de gestionare a energiei, să își asume obiective în materie de economii de energie și să asigure implicarea cetățenilor în aceste eforturi, de exemplu prin intermediul Misiunii europene privind orașele inteligente și neutre din punct de vedere climatic sau al Inițiativei urbane europene din cadrul politicii de coeziune.

2. Diversificarea importurilor de energie

UE a colaborat intens în ultimele luni cu partenerii internaționali pentru a-și diversifica sursele de aprovizionare⁸ și a atenua creșterea prețurilor la energie.

În urma mandatului care le-a fost acordat de Consiliul European în luna martie, Comisia și statele membre au creat o **Platformă energetică a UE pentru achiziționarea în comun, pe bază voluntară, de gaze, GNL și hidrogen**. La 5 mai, Comisia și Bulgaria au înființat un prim grup operativ regional, ca parte a Platformei UE de achiziționare de energie, în coordonare cu vecinii din sud-estul Europei.

Platforma energetică a UE va îndeplini trei funcții care sprijină achiziționarea în comun de gaze:

- agregarea și structurarea cererii: Prin gruparea cererii vor fi identificate și agregate volumele contestabile pe baza contractelor pe termen lung care expiră, precum și volumele flexibile pe baza contractelor existente de achiziționare de gaze pe termen lung, ceea ce ar putea antrena pe termen scurt o cerere de aproximativ 30-70 mld m³. În plus, Comisia va încuraja diversificarea aprovizionării și va avea în vedere măsuri legislative pentru ca, în timp, această diversificare să devină obligatorie. Gruparea cererii va fi facilitată de utilizarea instrumentelor electronice, care vor permite securizarea și automatizarea acestui proces, precum și facilitatea utilizării sale;
- utilizarea optimizată și transparentă a infrastructurii de import, stocare și transport al gazelor, maximizând securitatea aprovizionării și refacerea stocurilor. Vor fi dezvoltate un mecanism și un instrument informatic care vor îmbunătăți transparența rezervărilor de infrastructură, și anume în ceea ce privește disponibilitățile rămase, piețele secundare, identificarea de noi rute și strangulările existente la nivelul infrastructurii. Schimburile de informații vor avea loc cu respectarea normelor antitrust;
- acțiuni pe plan internațional: Activitățile comune derulate pe plan internațional vor viza în primul rând stabilirea de cadre de cooperare pe termen lung cu parteneri de încredere prin încheierea unor contracte cu caracter obligatoriu sau neobligatoriu care să sprijine

⁸ [EU-US LNG 2022 2.pdf \(europa.eu\)](#)

achiziționarea de gaze și hidrogen și prin dezvoltarea de proiecte de energie curată, sprijinindu-se totodată pe deplin pe forța colectivă a Uniunii.

Ca etapă următoare, Comisia va avea în vedere dezvoltarea unui „mecanism de achiziționare în comun” operațional, pe bază voluntară, responsabil cu negocierea și încheierea de contracte în numele statelor membre participante, pentru a răspunde cererii agregate de gaze și a asigura introducerea lor competitivă pe piață. Un astfel de mecanism ar putea lua forma unei asocieri în participație sau a unei entități deținute de întreprinderi, bazată pe puterea de piață europeană. Un astfel de construct va face obiectul unei analize a impactului său asupra concurenței.

Platforma se va baza, de asemenea, pe grupurile operative regionale, care vor identifica nevoile și opțiunile de diversificare a aprovizionării și vor coordona aspectele contractuale⁹. Platforma va stabili, împreună cu statele membre, un flux de lucru pentru achiziționarea în comun de hidrogen¹⁰.

Cunoștințele de specialitate ale sectorului pe piața mondială a energiei vor fi importante pentru succesul platformei. Un grup consultativ va informa platforma cu privire la aspecte precum comerțul cu GNL, finanțarea, acoperirea riscurilor și alte elemente de-a lungul lanțului valoric. Schimburile de informații vor trebui să aibă loc cu respectarea normelor antitrust.

În conformitate cu concluziile Consiliului European, Platforma energetică a UE este deschisă părților contractante la Comunitatea Energiei (Balcanii de Vest, Ucraina, Moldova, Georgia). Platforma ar trebui, de asemenea, să fie benefică pentru partenerii UE din vecinătatea sa apropiată, pentru partenerii care aderă la normele UE privind piața internă și la securitatea comună a aprovizionării. Platforma va colabora îndeaproape cu Secretariatul Comunității Energiei pentru a ajuta părțile contractante să valorifice la maximum posibilitățile oferite de platformă.

Faptul că, la jumătatea lunii martie, rețelele electrice ale Ucrainei și ale Moldovei au fost sincronizate de urgență cu rețeaua Europei demonstrează angajamentul de a asigura interconectarea Ucrainei și a Moldovei cu rețeaua electrică a UE. De îndată ce vor fi aduse îmbunătățirile tehnice necesare, statele membre din regiune vor putea să achiziționeze energia electrică excedentară din Ucraina, compensând astfel o parte din reducerea importurilor de gaze.

Se preconizează că, în condițiile punerii integrale în aplicare a planului REPowerEU, având în vedere prețurile ridicate, soluțiile de înlocuire a gazelor (biometanul durabil, hidrogenul din surse regenerabile), dezvoltarea în continuare a energiei din surse regenerabile și măsurile structurale privind cererea, cum ar fi eficiența energetică, cererea de gaze a UE va scădea într-un ritm mai rapid decât cel prevăzut în pachetul „Pregătiți pentru 55”. UE va oferi partenerilor săi internaționali perspective pe termen lung pentru o cooperare reciproc avantajoasă prin integrarea dezvoltării hidrogenului și a energiei din surse regenerabile și a comerțului cu acestea, precum și pentru o cooperare privind strategiile de reducere a emisiilor

⁹ La 5 mai, Comisia și Bulgaria au înființat un prim grup operativ regional, ca parte a Platformei UE de achiziționare de energie, în coordonare cu vecinii din sud-estul Europei. În curând vor fi lansate noi grupuri operative regionale, pentru țările din Europa Centrală și de Est, din nord-vestul Europei și pentru țările baltice. În acest context, este important ca cele mai mari piețe de energie din UE, cu acces la infrastructura de diversificare, cum ar fi terminalele GNL, să participe activ la eforturile platformei în materie de diversificare și de asigurare a securității aprovizionării.

¹⁰ Acest flux de lucru consacrat achiziționării de hidrogen va operaționaliza Mecanismul european global pentru hidrogen, care urmează să fie creat în cadrul Platformei energetice a UE, pornind de la experiența dobândită cu H2Global și Agenția de Aprovizionare a Euratom.

de metan în cadrul eforturilor de diversificare a gazelor, astfel cum sunt descrise în Strategia privind angajamentul extern în domeniul energiei¹¹.

Opțiunile de diversificare sunt, de asemenea, importante pentru statele membre care depind în prezent de livrările de combustibil nuclear din Rusia pentru reactoarele pe care le utilizează pentru producerea de energie¹² sau pentru alte utilizări, nelegate de producerea de energie¹³. Acest lucru necesită colaborarea în cadrul UE și cu partenerii internaționali pentru a asigura surse alternative de uraniu și pentru a stimula capacitățile de conversie, îmbogățire și fabricare de combustibil care sunt disponibile în Europa sau în țările partenere ale UE. Pe lângă diversificarea furnizorilor externi, continuarea producției interne de gaze naturale pentru statele membre în care acest lucru este posibil poate contribui la consolidarea securității aprovizionării.

3. Înlocuirea combustibililor fosili și accelerarea tranziției Europei către o energie curată

Accelerarea și extinderea masivă a utilizării energiei din surse regenerabile pentru producția de energie electrică, în industrie, în sectorul construcțiilor și al transporturilor vor grăbi eliminarea treptată a importurilor de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru va reduce, de asemenea, în timp, prețurile energiei electrice și importurile de combustibili fosili.

Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

- Pe baza modelării impactului și a fezabilității¹⁴, Comisia propune **majorarea la 45 % a obiectivului prevăzut în Directiva privind energia din surse regenerabile pentru 2030, față de procentul de 40 % inclus în propunerea de anul trecut**. Acest lucru ar aduce capacitățile totale de producere de energie din surse regenerabile la 1 236 GW până în 2030, în comparație cu capacitatea de 1 067 GW prevăzută pentru 2030 în pachetul „Pregătiți pentru 55”.
- Tehnologia **solară** fotovoltaică (PV) este una dintre tehnologiile care pot fi implementate cel mai rapid. De aceea, Comisia a stabilit drept **obiectiv al REPowerEU o capacitate de energie solară fotovoltaică nou-instalată de 320 GW până în 2025**, cu mai mult de dublu peste capacitatea actuală, și aproape 600 GW până în 2030. Ca parte a acestui obiectiv mai ambițios în materie de energie solară, Comisia:
 - prezintă **Strategia UE privind energia solară**¹⁵;
 - lansează **Inițiativa europeană privind acoperișurile solare**, ancorată într-o obligație legală la nivelul UE privind instalarea de acoperișuri solare pentru anumite categorii de clădiri.

¹¹ Angajamentul extern al UE în domeniul energiei într-o lume în schimbare, JOIN(2022) 23, 18.5.2022.

¹² Cinci state membre (Bulgaria, Cehia, Finlanda, Ungaria, Slovacia) au în prezent reactoare VVER pe teritoriul lor, toate depinzând integral de combustibilul furnizat de un furnizor rus.

¹³ Reactoarele de cercetare de putere medie (MPRR), cum sunt cele din Cehia, Ungaria și Polonia, au ca trăsătură caracteristică modelul de concepție sovietică inițială și depind în continuare, pentru a se aproviziona, de combustibilul furnizat de un producător rus aflat în situație de monopol.

¹⁴ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei „Punerea în aplicare a planului de acțiune REPowerEU: nevoi de investiții, acceleratorul de hidrogen și realizarea obiectivelor în materie de biometan”, care însoțește prezenta comunicare.

¹⁵ Strategia UE privind energia solară, COM(2022) 221, 18.5.2022.

Energia eoliană, în special energia eoliană *offshore*, este o oportunitate valoroasă pentru viitor: resursele sunt stabile, abundente, iar gradul de acceptare publică este mai mare decât în cazul altor surse de energie regenerabile. Europa este liderul mondial în domeniul energiei eoliene *offshore*. Pentru a consolida și mai mult competitivitatea globală a sectorului **eolian** al UE și pentru a atinge obiectivul ambițios al planului REPowerEU prin implementarea rapidă a energiei eoliene, trebuie consolidate lanțurile de aprovizionare, iar procesul de autorizare trebuie să fie drastic accelerat.

Uniunea Europeană ar trebui să aibă drept obiectiv dublarea ratei actuale de instalare a **pompelor de căldură** individuale, ceea ce ar însemna un total de 10 milioane de unități instalate în următorii 5 ani. Statele membre pot accelera instalarea și integrarea pompelor de căldură de mari dimensiuni, a energiei geotermale și termice solare într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor prin:

- dezvoltarea și modernizarea sistemelor de termoficare centralizată care pot înlocui combustibilii fosili pentru încălzirea individuală;
- utilizarea echipamentelor de încălzire a spațiilor comune curate, în special în zonele dens populate și în orașe;
- exploatarea căldurii industriale ori de câte ori este disponibilă.

Pentru a consolida lanțurile de aprovizionare pentru tehnologiile solare, eoliene și pentru pompele de căldură și pentru a le face mai durabile, Comisia:

- va consolida cadrul de reglementare și va asigura durabilitatea de-a lungul întregului ciclu de viață, prin propunerea, în primul trimestru al anului 2023, a unor cerințe în materie de proiectare ecologică și etichetare energetică pentru celulele fotovoltaice solare și prin revizuirea cerințelor existente pentru pompele de căldură;
- va sprijini eforturile statelor membre de a-și pune în comun resursele publice prin intermediul unor eventuale proiecte importante de interes european comun (PIIEC) axate pe tehnologii revoluționare și pe inovare de-a lungul lanțurilor valorice ale energiei solare și eoliene și ale pompelor de căldură.

Pentru a promova dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice, Comisia propune ca activele de stocare să fie considerate de interes public major și să se faciliteze procesele de autorizare în vederea utilizării lor.

Accelerarea dezvoltării hidrogenului

Hidrogenul din surse regenerabile va fi esențial pentru înlocuirea gazelor naturale, a cărbunelui și a petrolului în industriile greu de decarbonizat și în sectorul transporturilor. Planul REPowerEU stabilește ca obiectiv de atins până în 2030 o capacitate de 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile produs intern și de 10 milioane de tone provenit din importuri. Comisia:

- invită Parlamentul European și Consiliul să alinieze obiectivele secundare pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică prevăzute în Directiva privind energia din surse regenerabile pentru sectorul industrial și al transporturilor la obiectivul ambițios al planului REPowerEU (75 % pentru industrie și 5 % pentru

transporturi)¹⁶ și să finalizeze rapid revizuirea pachetului de măsuri privind piața hidrogenului și a gazelor;

- va suplimenta investițiile din cadrul programului Orizont Europa în întreprinderea comună pentru hidrogen (200 de milioane EUR) pentru a dubla numărul văilor de hidrogen;
- publică, așteptând feedback din partea cetățenilor, **două acte delegate privind definirea și producerea hidrogenului din surse regenerabile**;
- intenționează să finalizeze, până în vara anului curent, evaluarea primelor proiecte importante de interes european comun privind hidrogenul;
- invită industria să **își accelereze eforturile pentru elaborarea de standarde privind hidrogenul**, în special în ceea ce privește producția de hidrogen, infrastructura aferentă și echipamentele de utilizare finală;
- va raporta periodic, în strânsă cooperare cu statele membre, începând din 2025, cu privire la introducerea pe piață a tehnologiei pe bază de hidrogen și la utilizarea hidrogenului din surse regenerabile în sectoarele în care este greu să se reducă emisiile, precum sectorul industrial și transporturile.

Este nevoie să se accelereze eforturile în vederea dezvoltării **infrastructurii de hidrogen** necesare pentru producerea, importul și transportul a 20 de milioane de tone de hidrogen până în 2030. Infrastructura transfrontalieră de hidrogen se află încă într-o fază incipientă, dar baza pentru planificare și dezvoltare a fost deja stabilită prin includerea infrastructurii de hidrogen în rețelele transeuropene de energie revizuite. Se estimează că nevoile totale de investiții pentru principalele categorii de infrastructură de hidrogen se situează între 28 și 38 de miliarde EUR pentru conductele interne ale UE și 6-11 miliarde EUR pentru stocare.

Pentru a facilita **importurile unei cantități de până la 10 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile**, Comisia va sprijini dezvoltarea a trei coridoare majore pentru importul de hidrogen prin Marea Mediterană, prin zona Mării Nordului și, de îndată ce condițiile o vor permite, cu Ucraina. Parteneriatele pentru hidrogenul verde vor facilita importurile de hidrogen verde, sprijinind totodată decarbonizarea în țările partenere. Alte forme de hidrogen, produs din alte surse decât combustibilii fosili, în special cele bazate pe energia nucleară, pot, de asemenea, contribui la înlocuirea gazelor naturale (a se vedea harta).

Pentru a contribui la atingerea acestor obiective, Comisia:

- va identifica, până în luna martie 2023, necesitățile preliminare în materie de infrastructură de hidrogen, pe baza Regulamentului TEN-T, în cadrul unui proces la care vor participa statele membre, autoritățile naționale de reglementare, ACER, ENTSOG, promotorii de proiect și alte părți interesate;
- va mobiliza fonduri UE în cadrul MIE, al politicii de coeziune și al Mecanismului de redresare și reziliență;
- va stabili un flux de lucru specific privind achiziționarea în comun a hidrogenului din surse regenerabile prin intermediul Platformei energetice a UE.

¹⁶ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei „Punerea în aplicare a planului de acțiune REPowerEU: nevoi de investiții, acceleratorul de hidrogen și realizarea obiectivelor în materie de biometan”, care însoțește prezenta comunicare.

Impulsionarea producției de biometan

Stimularea producției durabile de **biometan** la 35 mld m³ până în 2030 este un mijloc eficient din punctul de vedere al costurilor prin care ne putem atinge obiectivul ambițios urmărit, respectiv reducerea importurilor de gaze naturale din Rusia. Se estimează că investițiile necesare pentru a spori capacitatea de producție a biogazului în UE și pentru a promova conversia acestuia în biometan se ridică la 37 de miliarde EUR pentru perioada respectivă.

Astfel cum s-a subliniat în Planul de acțiune privind biometanul care este parte din documentul de lucru al serviciilor Comisiei însoțitor, Comisia propune abordarea principalelor obstacole în calea unei producții și utilizări mai intense a biometanului durabil și facilitarea integrării sale pe piața internă a gazelor naturale din UE prin:

- stabilirea unui parteneriat industrial pentru biogaz și biometan pentru a stimula lanțul valoric al gazelor din surse regenerabile;
- luarea de măsuri suplimentare pentru a-i încuraja pe producătorii de biogaz să creeze comunități energetice;
- oferirea de stimulente pentru transformarea biogazului în biometan;
- promovarea adaptării și a ajustării infrastructurii existente și a instalării de noi infrastructuri pentru transportul unei cantități mai mari de biometan prin rețeaua de gaze a UE;
- abordarea lacunelor în materie de cercetare, dezvoltare și inovare;
- facilitarea accesului la finanțare și mobilizarea finanțării UE în cadrul MIE, al politicii de coeziune, al MRR și al politicii agricole comune.

Accentul ar trebui să cadă pe producția durabilă, asigurându-se faptul că biometanul este produs din deșeuri organice și reziduuri forestiere și agricole, pentru a se evita impactul asupra utilizării terenurilor și a securității alimentare.

Bioenergia reprezintă 60 % din energia din surse regenerabile în UE. Este o sursă de energie stabilă și disponibilă pe plan intern, însă este esențial să se asigure o aprovizionare durabilă. Estimările actuale indică o creștere moderată, dar constantă a utilizării biomasei până în 2030. Prioritizarea utilizării deșeurilor de biomasă nereciclabile și a reziduurilor agricole și forestiere va asigura o producție durabilă de energie care poate contribui la îndeplinirea obiectivelor planului REPowerEU.

Reducerea consumului de combustibili fosili în sectorul industrial și al transporturilor în care este greu să se reducă emisiile

Înlocuirea cărbunelui, a petrolului și a gazelor naturale în procesele industriale nu numai că va reduce emisiile de carbon, ci va consolida și competitivitatea industrială prin protejarea producției industriale de volatilitatea pieței combustibililor fosili și va sprijini poziția UE de lider tehnologic la nivel internațional.

Eficiența energetică, înlocuirea combustibililor fosili, electrificarea și utilizarea sporită a hidrogenului din surse regenerabile, a biogazului și a biometanului de către industrie ar putea contribui la economisirea a până la 35 de miliarde de metri cubi de gaze naturale până în 2030, în plus față de economiile prevăzute în propunerile din pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55”. Producția de minerale nemetalice, de ciment, sticlă și ceramică, producția de substanțe chimice

și rafinăriile oferă cele mai mari oportunități de reducere a cererii de gaze fosile – aproape 22 mld m³.

Există, de asemenea, un mare potențial de electrificare a industriei. Tehnologiile actuale le oferă deja întreprinderilor industriale posibilitatea să își reducă dependența de combustibilii fosili. Oportunitățile de adoptare a tehnologiei electrice vor continua să crească pe măsură ce se vor îmbunătăți tehnologiile și se va dezvolta producția de energie din surse regenerabile.

Pentru a sprijini utilizarea hidrogenului și electrificarea în sectoarele industriale, Comisia:

- va încheia contracte pentru diferență în materie de carbon și va prevedea ferestre REPowerEU specifice în cadrul Fondului pentru inovare pentru a sprijini tranziția deplină a producției existente de hidrogen în procesele industriale de la gazele naturale la energia din surse regenerabile și tranziția către procesele de producție pe bază de hidrogen în noile sectoare industriale, cum ar fi cel al producției de oțel¹⁷;
- publică orientări destinate statelor membre cu privire la energia din surse regenerabile și contractele de achiziție de energie electrică¹⁸ (CAEE-uri);
- va dezvolta, în cooperare cu BEI, o facilitate de consiliere tehnică în cadrul Platformei de consiliere InvestEU pentru a sprijini proiectele finanțate prin contracte de achiziție de energie electrică (CAEE) în domeniul energiei din surse regenerabile. Pentru a debloca investițiile industriale, Comisia va dubla în această toamnă finanțarea disponibilă pentru cererea de propuneri pentru proiecte la scară largă 2022 ce va fi lansată în cadrul Fondului pentru inovare, până la aproximativ 3 miliarde EUR. O fereastră REPowerEU specifică va sprijini (1) aplicările inovatoare ale tehnologiilor de electrificare și pe bază de hidrogen în industrie, (2) producția inovatoare de tehnologii curate (cum ar fi electrolizoarele și pilele de combustie, echipamentele inovatoare pentru energia din surse regenerabile, stocarea energiei sau pompele de căldură pentru utilizări industriale) și (3) proiectele-pilot de dimensiuni medii pentru validarea, testarea și optimizarea soluțiilor extrem de inovatoare.

În sectorul transporturilor, electrificarea poate fi combinată cu utilizarea hidrogenului produs din alte surse decât combustibilii fosili pentru a înlocui combustibilii fosili. Pentru a spori economiile de energie și eficiența energetică în sectorul transporturilor și pentru a accelera tranziția către vehiculele cu emisii zero, Comisia:

- va avea în vedere o inițiativă legislativă pentru a mări ponderea vehiculelor cu emisii zero în parcurile de automobile ale instituțiilor publice și ale societăților private peste o anumită dimensiune;
- invită colegiitorii să adopte rapid propunerile privind combustibilii alternativi care le-au fost supuse spre aprobare și alte dosare legate de transport care sprijină mobilitatea verde;

¹⁷ Pe baza planului REPowerEU, Comisia se așteaptă ca aproximativ 30 % din producția primară de oțel a UE să fie decarbonizată până în 2030 cu ajutorul hidrogenului din surse regenerabile, [ceea ce necesită 1,4 milioane de tone de hidrogen din surse regenerabile și investiții în valoare de [18-20] de miliarde EUR pentru înlocuirea furnalelor înalte cu procese pe bază de fier redus în mod direct, care folosesc hidrogenul din surse regenerabile].

¹⁸ Recomandarea Comisiei privind accelerarea procedurilor de autorizare pentru proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile și facilitarea contractelor de achiziție de energie electrică, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, 18.5.2022.

- va adopta în 2023 un pachet legislativ privind înverzirea transportului de mărfuri;

Îndeplinirea obiectivelor planului REPowerEU – cu personal calificat, materii prime și un cadru de reglementare complet

Îndeplinirea obiectivelor REPowerEU va necesita diversificarea aprovizionării cu echipamente pentru energia din surse regenerabile și cu materii prime critice, reducerea dependențelor sectoriale, remedierea punctelor de strângere la nivelul lanțului de aprovizionare și extinderea capacității UE de a produce tehnologii energetice curate. Deși UE este lider mondial în domeniul tehnologiilor de electroliză, eoliene și cu pompe de căldură, piața panourilor solare și a pompelor de căldură din UE a înregistrat în ultimii ani o creștere a importurilor din Asia.

În cazul pompelor de căldură, dublarea ratei de instalare ar trebui să fie însoțită de o creștere rapidă a producției echipamentelor necesare, inclusiv, dacă este necesar, prin facilitarea accesului la finanțare.

Pe lângă asigurarea diversificării furnizorilor, o altă prioritate trebuie să fie consolidarea modelelor economiei circulare. Se va acorda sprijin pentru cercetare și inovare, inclusiv prin intermediul programului Orizont Europa, pentru a reduce consumul de materiale, a spori capacitatea de reciclare a echipamentelor din domeniul energiei din surse regenerabile și a înlocui materiile prime critice.

Pentru a spori contribuția industriei la îndeplinirea planului REPowerEU și pentru a consolida competitivitatea acesteia, Comisia:

- va înființa o **Alianță UE pentru industria solară**;
- va colabora cu industria pentru a extinde capacitățile de producție a electrolizoarelor, astfel cum se prevede în Declarația privind electrolizoarele¹⁹;
- își va intensifica, de asemenea, activitatea în ceea ce privește aprovizionarea cu materii prime critice și va elabora o propunere legislativă în acest sens. Comisia va intensifica politicile și acțiunile în curs ale UE (de exemplu, pentru punerea în aplicare și negocierea acordurilor de liber schimb, cooperarea cu partenerii care împărtășesc aceeași viziune etc.) și va consolida capacitatea de monitorizare a UE și va contribui la asigurarea aprovizionării cu diverse materii prime critice. Această inițiativă va viza consolidarea lanțului valoric european prin identificarea resurselor minerale și a proiectelor privind materiile prime critice care prezintă un interes strategic european, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a mediului, inclusiv a proiectelor care promovează economia circulară și utilizarea eficientă a resurselor.

Accelerarea și intensificarea utilizării energiei din surse regenerabile și sporirea eficienței energetice se bazează pe o forță de muncă calificată și pe lanțuri de aprovizionare puternice pentru a răspunde cererii mai mari de tehnologii curate și de implementare în sectorul construcțiilor. Tranziția către o energie curată oferă numeroase oportunități pe piața forței de muncă și contribuie la reconversia locurilor de muncă în sectoarele aflate în tranziție.

Pentru a aborda problema lipsei de personal calificat, Comisia:

¹⁹ [Declarația comună a summitului privind electrolizoarele](#). Producătorii de electrolizoare din Europa s-au angajat să își mărească de zece ori capacitatea de a fabrica electrolizoare, până la 17,5 GW în 2025.

- încurajează părțile interesate din domeniul producției de energie din surse regenerabile (energie solară, eoliană, geotermală, pe bază de biomasă, pompe de căldură etc.) și autoritățile care acordă autorizațiile să instituie un **parteneriat la scară largă în materie de competențe** în cadrul Pactului pentru competențe²⁰;
- va sprijini competențele prin intermediul programului ERASMUS + și al întreprinderii comune pentru hidrogen curat, prin lansarea unui proiect amplu de dezvoltare a competențelor pentru economia bazată pe hidrogen.

Accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor și stimularea inovării

Procesele lente și complexe de acordare a autorizațiilor reprezintă unul dintre principalele obstacole în calea revoluției energiei din surse regenerabile și a competitivității industriei bazate pe energia din surse regenerabile. Obținerea unei autorizații poate dura până la 9 ani în cazul proiectelor eoliene și până la 4,5 ani pentru proiectele solare montate pe sol. Faptul că există intervale diferite de acordare a autorizațiilor între statele membre demonstrează că normele naționale și capacitățile administrative complică și încetinesc procesul de autorizare.

- Pentru a ajuta statele membre să exploateze toate posibilitățile de accelerare a procedurilor de acordare a autorizațiilor prevăzute de cadrul legislativ, **Comisia prezintă o recomandare privind procedurile de acordare a autorizațiilor**²¹.

Aceasta propune măsuri de simplificare a procedurilor la nivel național, abordează ambiguitățile în aplicarea legislației UE și stabilește bune practici în statele membre. Sunt, de asemenea, recomandate abordări participative prin care să fie implicate autoritățile locale și regionale și să li se pună la dispoziție resursele necesare pentru a se facilita realizarea la timp a investițiilor și adaptarea acestora la specificitățile locale.

- Pentru a demara punerea în aplicare a recomandării, Comisia va convoca, **la 13 iunie, experți în domeniul energiei din surse regenerabile, împreună cu experți în evaluarea de mediu din statele membre.**

Summiturile la nivel înalt găzduite de statele membre, cum ar fi Summitul Mării Nordului din Danemarca, vor susține necesitatea realizării de investiții în parcurile eoliene transfrontaliere și în proiectele privind energia din surse regenerabile.

Statele membre ar trebui să pună în aplicare cu prioritate **recomandările specifice fiecărei țări** formulate în cadrul semestrului european și în planurile de redresare și reziliență deja adoptate care privesc procedurile de acordare a autorizațiilor. Este, de asemenea, imperativ ca toate

²⁰ Pactul pentru competențe sprijină parteneriatele la scară largă în materie de competențe în diferite ecosisteme industriale, inclusiv industriile mari consumatoare de energie, sectorul construcțiilor și energia din surse regenerabile. Pactul reunește și stimulează angajamentele diferitelor întreprinderi, ale furnizorilor de formare și ale partenerilor sociali pentru perfecționarea sau recalificarea persoanelor în vârstă de muncă, cum ar fi dezvoltarea de personal calificat și recalificarea instalatorilor de cazane cu gaz în noile tehnologii, cum ar fi pompele de căldură, panourile solare etc.

²¹ Recomandarea Comisiei privind accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor pentru proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile și facilitarea contractelor de achiziție de energie electrică, C(2022) 3219, SWD(2022) 149, 18.5.2022.

statele membre să transpună integral și rapid Directiva privind energia din surse regenerabile²² în vederea simplificării procedurilor de acordare a autorizațiilor.

- Pentru a sprijini accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor pentru proiectele din domeniul energiei din surse regenerabile și infrastructura aferentă, Comisia **modifică propunerea sa de Directivă privind energia din surse regenerabile**²³ și solicită Parlamentului European și Consiliului să ajungă la un acord rapid în privința acesteia, ca parte a pachetului „Pregătiți pentru 55”.

Propunerea revizuită transpune în practică principiul conform căruia **energia din surse regenerabile reprezintă un interes public major**, introduce desemnarea **zonelor prioritare**²⁴ și alte modalități de a scurta și a simplifica procedurile de acordare a autorizațiilor, reducând în același timp la minimum riscurile potențiale și efectele negative asupra mediului. Propunerea prevede, de asemenea, posibilitatea de a crea **spații de testare în materie de reglementare** pentru a stimula inovarea în acest sector.

De asemenea, Comisia invită statele membre să accelereze transpunerea Directivei privind energia electrică pentru a permite efectiv consumatorilor să participe la piețele de energie (individual sau prin intermediul comunităților energetice sau al sistemelor colective de consum propriu) pentru a produce, a autoconsuma, a vinde sau a pune la dispoziție energie din surse regenerabile.

4. Investiții inteligente

În analiza Comisiei se indică faptul că planul REPowerEU presupune investiții suplimentare în valoare de 210 miliarde EUR până în 2027, pe lângă cele necesare pentru realizarea obiectivelor propunerilor din pachetul „Pregătiți pentru 55”. Aceste investiții vor da roade. Punerea în aplicare a cadrului „Pregătiți pentru 55” și a planului REPowerEU va permite UE să economisească pe an, până în 2030, **80 de miliarde EUR reprezentând cheltuielile legate de importul de gaze, 12 miliarde EUR legate de importurile de petrol și 1,7 miliarde EUR legate de importurile de cărbune**.

În cursul tranziției, decuplarea rapidă de importurile de energie din Rusia poate antrena prețuri mai ridicate la energie și o mai mare volatilitate a acestora. Sunt necesare măsuri punctuale pentru a se reduce la minimum volatilitatea prețurilor, pentru a le menține sub control și pentru a proteja persoanele care se confruntă cu sărăcia (energetică) sau sunt expuse riscului de sărăcie (energetică), astfel încât să se asigure o tranziție echitabilă pentru toți²⁵. Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să adopte propunerea sa privind un Fond pentru atenuarea

²² Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare).

²³ Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile, COM(2022) 222, 18.5.2022.

²⁴ Prin „zone prioritare în materie de energie din surse regenerabile” se înțelege un loc specific, fie pe uscat, fie pe mare, care a fost desemnat de un stat membru ca fiind deosebit de potrivit pentru instalarea de instalații de producere a energiei din surse regenerabile, altele decât instalațiile de ardere pe bază de biomasă.

²⁵ A se vedea, de exemplu, Propunerea de recomandare a Consiliului privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică [COM(2021) 801 final].

impactului social al acțiunilor climatice pentru a veni în sprijinul gospodăriilor vulnerabile și al întreprinderilor mici în procesul de tranziție.

4.1 Necesitățile europene în materie de interconectare și infrastructură

Planul REPowerEU prevede o **transformare semnificativă a sistemului energetic din punctul de vedere al volumului și al direcției fluxurilor energetice**. Este momentul să fie puse în aplicare numeroase proiecte care așteaptă de mult să se concretizeze, acordându-se o atenție deosebită conexiunilor transfrontaliere pentru a construi o piață integrată a energiei care să asigure aprovizionarea într-un spirit de solidaritate.

Cadrul **rețelelor energetice transeuropene (TEN-E)** a contribuit la crearea unei infrastructuri europene de gaze mai reziliente, care permite o aprovizionare mai diversificată. Odată ce vor fi finalizate proiectele de interes comun și proiectele de interes reciproc aflate în curs, toate statele membre și țările vecine vor avea acces la cel puțin trei surse de gaze sau la piața mondială a gazului natural lichefiat (GNL). Numai în 2022 au fost sau vor fi date în exploatare proiecte de interes comun (PIC) în domeniul gazelor cu o capacitate totală suplimentară de transport al gazelor de 20 mld m³/an²⁶. Foarte recent, au fost finalizate sau au fost lansate mai multe proiecte-cheie cofinanțate de UE, de exemplu conducta de interconectare pentru gaze dintre Polonia și Lituania (GIPL)²⁷, extrem de importantă pentru regiunea baltică, și un nou terminal de gaz natural lichefiat în nordul Greciei, care va atenua dependența Europei și a zonei Balcanilor de gazele furnizate de Rusia²⁸.

Hărțile și listele de proiecte prezentate aici sunt rezultatul analizei efectuate de către grupurile regionale a nevoilor suplimentare strict legate de îndeplinirea obiectivelor REPowerEU. Acestea completează lista existentă a proiectelor de interes comun, dintre care unele, cum ar fi conductele de interconectare din Peninsula Iberică și conexiunile cu statele membre insulare, sunt în curs de pregătire de mai mulți ani. Aceste proiecte ar trebui să fie, la rândul lor, accelerate pentru a permite astfel finalizarea infrastructurii europene. Proiectele din domeniul gazelor care urmează să fie incluse în capitolele REPowerEU din planurile de redresare și reziliență ar trebui să se bazeze pe analiza nevoilor, astfel cum este reprezentată în prezent în hărțile de mai jos.

Evaluarea regională a nevoilor suplimentare în materie de infrastructură de gaze pentru REPowerEU arată că va fi posibil să se compenseze integral echivalentul gazelor importate din

²⁶ Numai în 2022 au fost date în exploatare sau urmează să fie date în exploatare PIC cu o capacitate totală suplimentară de transport al gazelor de 20 mld m³/an, de exemplu conducta de interconectare pentru gaze dintre Polonia și Lituania (gazoductul GIPL), conducta de interconectare dintre Polonia și Slovacia, Gazoductul baltic ce leagă Polonia de Danemarca, gazoductul dintre Grecia și Bulgaria (IGB). Conform previziunilor, terminalele GNL din Cipru (cu o capacitate de 2 mld m³/an) și de la Alexandroupolis din Grecia (5 mld m³/an) vor deveni operaționale în 2023. În plus, se preconizează că mai multe PIC în domeniul gazelor vor fi finalizate în următorii ani, printre acestea numărându-se mai multe proiecte de stocare a gazelor din Europa de Sud-Est (Grecia, România, Bulgaria), precum și terminalul GNL de la Gdansk în Polonia (cel puțin 6 mld m³/an). În plus, sprijinul pentru mărirea capacității coridorului sudic al gazelor la 20 mld m³/an va juca un rol major în asigurarea aprovizionării cu gaze a Europei de Sud-Est (Grecia și Italia la început) și a Balcanilor de Vest.

²⁷ Inaugurat la 5 mai, GIPL este un proiect major al UE, dezvoltat în cadrul Planului de interconectare a pieței energiei din zona baltică (BEMIP). Gazoductul, cu o lungime de 508 km, conectează Estonia, Finlanda, Letonia și Lituania la piața gazelor din UE. UE a contribuit cu aproximativ 300 de milioane EUR din cele aproximativ 500 de milioane EUR cheltuite pentru proiect.

²⁸ Instalația GNL de la Alexandroupolis (o unitate plutitoare de stocare și regazeificare) este prevăzută să fie finalizată la sfârșitul anului 2023 și va avea o capacitate de 153,500 m³, cu un debit potențial de 5,5 mld m³/an; bugetul este de aproximativ 364 de milioane EUR, cu 167 de milioane EUR provenind din fondurile alocate pentru politica de coeziune pentru perioada 2014-2020.

Rusia printr-o soluție care va combina reducerea cererii, o creștere a producției interne de biogaz/biometan și hidrogen și un număr limitat de infrastructuri de gaze suplimentare. Cele mai importante nevoi sunt legate de satisfacerea cererii din Europa Centrală și de Est²⁹ și din nordul Germaniei³⁰, precum și de consolidarea coridorului sudic al gazelor. Aceste infrastructuri suplimentare limitate ca număr, astfel cum sunt descrise în anexa 3, ar trebui să acopere nevoile estimate pentru deceniul următor, fără a duce la o situație de dependență de combustibilii fosili ori la crearea de active depreciate care ar împiedica tranziția pe termen lung către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Capacitatea de stocare este esențială pentru sporirea securității aprovizionării. Ar trebui să fie sprijinite adecvat, inclusiv financiar, proiectele care vizează mărirea capacităților de stocare și de extragere astfel încât să se asigure un nivel sporit de pregătire și de răspuns în fața riscurilor legate de securitatea aprovizionării cu gaze. **Pentru a importa o cantitate suficientă de GNL și de gaze de gazoduct de la alți furnizori, vor trebui efectuate până în 2030 investiții estimate la 10 miliarde EUR** astfel încât să se dispună de o infrastructură de gaze suficientă, inclusiv de terminale pentru importul de GNL, de gazoducte care să conecteze terminalele pentru importul de GNL care sunt insuficient utilizate la rețeaua UE și de capacități de flux inversat. Investițiile suplimentare pentru conectarea terminalelor pentru importul de GNL din Peninsula Iberică la rețeaua UE prin intermediul unei infrastructuri compatibile cu hidrogenul pot contribui și mai mult la diversificarea aprovizionării cu gaze pe piața internă și la valorificarea potențialului pe termen lung al hidrogenului din surse regenerabile. Vor fi, de asemenea, necesare unele investiții foarte limitate pentru a asigura securitatea aprovizionării în statele membre care depind aproape în totalitate de petrolul importat din Rusia prin oleoducte.

Dependența de combustibilii fosili din Rusia este valabilă și pentru țiței și produsele petroliere. În timp ce, în majoritatea cazurilor, acestea pot fi înlocuite rapid și eficace pe piața mondială, unele state membre depind într-o măsură mai mare de petrolul adus din Rusia prin oleoducte. Sistarea livrărilor prin conducta Drujba, care livrează țiței către Europa direct din Rusia Centrală, va spori presiunea asupra rutelor alternative de aprovizionare, adică porturile (cum ar fi cele de la Gdansk, Rostock, Trieste sau Omisalj) și infrastructura de oleoducte alternative, care în prezent nu sunt pregătite să facă față unor astfel de presiuni suplimentare și care deservește aceleași regiuni.

În acest context, sunt necesare investiții foarte limitate și specifice pentru a asigura securitatea aprovizionării cu petrol. Proiectele care dezvoltă și extind capacitatea infrastructurii existente și care abordează strangulările existente la nivelul rețelei [și anume în oleoductele Transalpine (TAL), Adria sau SPSE] sunt esențiale pentru a oferi soluții alternative viabile pentru statele membre cele mai afectate de această situație. Stabilirea unor rute alternative de aprovizionare trebuie să fie însoțită, de asemenea, de investiții specifice în reconfigurarea și modernizarea rafinăriilor de produse petroliere, deoarece înlocuirea țițeiului din Urali cu țiței din alte clase de calitate implică adaptări tehnologice. Se preconizează că investițiile totale necesare **pentru a asigura securitatea aprovizionării cu petrol se vor ridica la 1,5-2 miliarde EUR.**

²⁹ Două coridoare de gaze naturale sunt extrem de importante pentru securitatea aprovizionării Europei Centrale și de Est: coridorul transbalcanic (Turcia-Bulgaria-România) și coridorul vertical (conducta de interconectare dintre Grecia și Bulgaria, conducta de interconectare dintre România și Bulgaria și BRUA), care vor facilita aprovizionarea regiunii cu gaze provenite din țări terțe.

³⁰ A se vedea proiectele orientative din anexa 3.

Sunt necesare investiții suplimentare de 29 de miliarde EUR în rețeaua electrică, care ar trebui realizate până în 2030, pentru a o adapta la creșterea consumului și a producției de energie electrică. Toate proiectele relevante figurează deja pe cea de a cincea listă PIC³¹. Implementarea accelerată a proiectelor de interes comun în domeniul energiei electrice este esențială pentru a avea un sistem interconectat, în care energia din surse regenerabile să aibă o pondere mai mare. Prețurile actuale ridicate ale energiei electrice în Peninsula Iberică subliniază importanța îmbunătățirii interconexiunilor transfrontaliere de energie electrică drept un mijloc eficient din punctul de vedere al costurilor de a asigura aprovizionarea cu energie electrică în condiții de siguranță și la prețuri accesibile. Comisia va continua să sprijine și să încurajeze autoritățile spaniole și franceze să accelereze implementarea celor trei proiecte existente de interes comun prin intermediul Grupului la nivel înalt pentru Europa de Sud-Vest, care vizează mărirea capacității de interconectare între Peninsula Iberică și Franța. UE a luat deja măsuri pentru a asigura sincronizarea rețelelor de energie electrică ale statelor baltice cu rețeaua continentală europeană. Odată ce această sincronizare va fi realizată, cel târziu în 2025, nici schimburile de energie electrică, nici exploatarea rețelei nu vor putea fi utilizate pentru a periclita securitatea energetică a regiunii.

Stocarea energiei joacă un rol important în asigurarea flexibilității și a securității aprovizionării în sistemul energetic, facilitând integrarea producției de energie din surse regenerabile, sprijinind rețeaua și activând producția de energie atunci când este cel mai necesară. Nu în ultimul rând, stocarea energiei reduce utilizarea centralelor pe gaz în sistemul energetic.

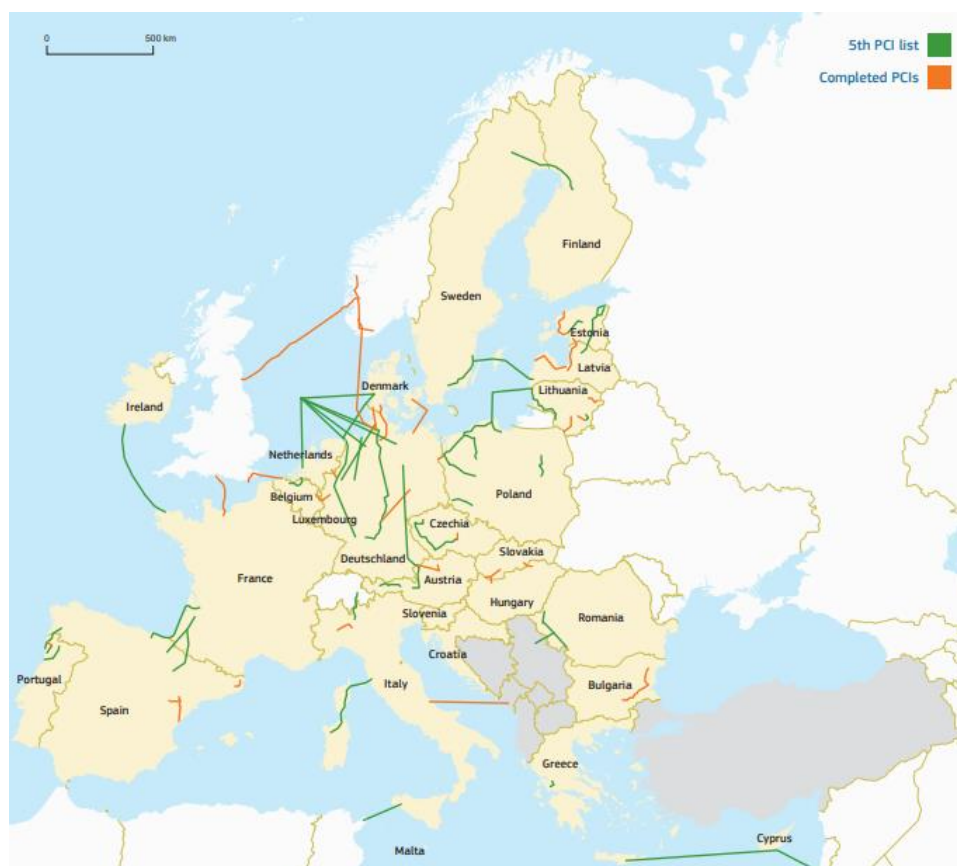
Comisia va încuraja, de asemenea, dezvoltarea rapidă de rețele *offshore* și de infrastructuri transfrontaliere de hidrogen esențiale.

³¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/fifth_pci_list_19_november_2021_annex.pdf

Harta europeană a infrastructurii de gaze – PIC și proiecte suplimentare identificate prin intermediul planului REPowerEU, inclusiv coridoare de hidrogen

Harta infrastructurii europene de energie electrică

4.2 Reforme și investiții naționale

În timp ce obiectivele urmărite au, în marea lor majoritate, un caracter european și necesită o coordonare solidă la nivel european, punerea în aplicare a multora dintre măsurile prevăzute este de resortul statelor membre și necesită **reforme și investiții cu o sferă de acțiune bine delimitată**.

Planurile de redresare și reziliență s-au dovedit a fi un instrument foarte potrivit, permițând punerea în aplicare a priorităților urgente într-un cadru comun al UE, pe baza nevoilor statelor membre și cu o orientare puternică spre rezultate. Aceste planuri oferă deja un set de reforme și investiții ambițioase pentru a realiza dubla tranziție. Jaloanele și țintele incluse în aceste planuri sunt mai legitime ca oricând.

Comisia invită statele membre să adauge în planurile lor de redresare și reziliență existente un capitol dedicat care să cuprindă noi acțiuni în vederea îndeplinirii obiectivelor REPowerEU de diversificare a aprovizionării cu energie și de reducere a dependenței de combustibili fosili. Statele membre vor putea beneficia de sprijin tehnic în acest scop în cadrul Instrumentului de sprijin tehnic³². Investițiile transfrontaliere sunt esențiale pentru consolidarea interconectării și asigurarea securității aprovizionării cu energie pentru piața unică. Atunci când va evalua capitolele consacrate RepowerEU, Comisia va ține seama de contribuția lor la securitatea aprovizionării pentru Uniune în ansamblul său. **Recomandările specifice fiecărei țări** din 2022 vor ghida redactarea noilor capitole din planul de redresare și reziliență. Comisia a

³² [Instrumentul de sprijin tehnic: fișe informative pe țări, 2022 Comisia Europeană \(europa.eu\)](#)

publicat, împreună cu prezenta comunicare, recomandări adaptate pentru fiecare stat membru cu privire la politica energetică, în conformitate cu obiectivele planului REPowerEU.

Planurile de redresare și reziliență ar trebui să asigure complementaritatea între măsurile finanțate din MRR și acțiunile sprijinite din alte fonduri naționale sau ale UE. În special, trebuie sporite sinergiile dintre politica de coeziune, în special Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european Plus (FSE+), al doilea pilon al politicii agricole comune (PAC), Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) și capitolele REPowerEU din planurile de redresare și reziliență. De exemplu, în ceea ce privește gazele naturale, proiectele mature referitoare la rețele, instalații de stocare sau GNL situate într-un stat membru, dar care au o importanță europeană, pot fi incluse în capitolul REPowerEU al Mecanismului de redresare și reziliență. De asemenea, planurile de redresare și reziliență ar putea, de exemplu, să sprijine proiectele de infrastructură energetică selectate în cadrul grupurilor regionale TEN-E pentru interesul lor comun, deoarece conectează rețelele energetice ale statelor membre, conectează regiuni izolate în prezent de piețele europene ale energiei, consolidează interconexiunile transfrontaliere existente, contribuie la integrarea energiei din surse regenerabile și răspund obiectivelor privind integrarea pieței, competitivitatea și securitatea aprovizionării. Acest lucru permite punerea la dispoziție a unor fonduri MIE-Energie pentru proiecte de interconexiune în domeniul energiei electrice și al hidrogenului, pentru proiecte *offshore* și pentru alte proiecte de infrastructură de interes comun care necesită o planificare transfrontalieră și o cooperare regională pentru a fi implementate, astfel cum se prevede în cadrul politicii TEN-E.

Planurile de redresare și reziliență prevăd o modalitate rapidă și eficace de a concentra la începutul perioadei investițiile axate pe nevoile REPowerEU, combinate cu reformele care le însoțesc pentru a maximiza impactul acestora. Întrucât atât capitolul dedicat REPowerEU, cât și fondurile politicii de coeziune sprijină tranziția către o energie verde, investițiile în eficiența energetică și în energia din surse regenerabile pot fi sprijinite în cadrul ambelor programe. În vederea sporirii sinergiilor dintre aceste politici, statele membre au posibilitatea de a-și planifica investițiile de-a lungul perioadei de programare în mod coordonat, ținând seama de finanțarea disponibilă și de termenele de punere în aplicare.

4.3 Finanțare

Pentru a mobiliza fonduri pentru acoperirea nevoilor de investiții pe termen scurt ale planului REPowerEU, Comisia propune o modificare punctuală și rapidă a Regulamentului de instituire a mecanismului de redresare și reziliență. Modificarea prevede alocarea unor fonduri suplimentare limitate din licitarea certificatelor de emisii în cadrul sistemului ETS. În cadrul modificării, se propune, de asemenea, ca statele membre să beneficieze de o mai mare flexibilitate în ceea ce privește transferarea resurselor care le-au fost alocate atât în temeiul Regulamentului (UE) 2021/1060 privind dispozițiile comune, cât și al Regulamentului (UE) 2021/2115 privind planurile strategice PAC. Aceste granturi vor veni în completarea celor 225 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi încă disponibile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, rezultând o sumă totală de aproape 300 de miliarde EUR. Se propune ca, în cazul în care o parte din această sumă rămasă de 225 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi disponibilă în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență nu este solicitată de statele membre care au în prezent dreptul să primească astfel de împrumuturi în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a Regulamentului modificat de instituire a

Mecanismului de redresare și reziliență, aceste resurse să fie puse la dispoziția altor state membre.

Statele membre vor avea posibilitatea să transfere până la 12,5 % din alocările care le revin în cadrul politicii de coeziune către Mecanismul de redresare și reziliență prin includerea posibilității de a transfera 7,5 % pentru îndeplinirea obiectivelor REPowerEU pe baza unor nevoi demonstrabile și cu condiția ca statele membre să fi utilizat posibilitatea deja disponibilă de a transfera către MRR un procent de 5 %. Această nouă posibilitate de transfer va permite statelor membre să includă în planurile lor de redresare și reziliență noi investiții și reforme care vor contribui la reducerea rapidă a importurilor de combustibili fosili din Rusia. Această posibilitate de transfer se justifică prin calendarul și natura urgente ale unora dintre investițiile necesare.

În plus, statele membre vor avea posibilitatea de a transfera până la 12,5 % din alocările primite în cadrul Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală către Mecanismul de redresare și reziliență. Furnizarea unei părți din finanțarea pentru politica agricolă comună în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență accelerează implementarea proiectelor relevante, permițându-le fermierilor să primească sprijinul financiar necesar pentru a reduce utilizarea îngrășămintelor sintetice și pentru a spori producția de biometan durabil sau de energie din surse regenerabile.

Procesul prin care statele membre pot efectua transferuri voluntare de fonduri ale politicii de coeziune și de fonduri PAC către capitolele REPowerEU din planurile de redresare și reziliență a fost gândit astfel încât să se asigure un proces de adoptare rapid și nu ar trebui să întârzie adoptarea și punerea în aplicare a planurilor și a programelor strategice.

Mai presus de toate, este important ca statele membre să participe, pe parcursul redactării capitolelor lor REPowerEU, la un amplu proces de consultare, în special cu autoritățile locale și regionale, cu partenerii sociali și cu părțile interesate din sectorul agricol, pentru a asigura o implicare largă a acestora, care va fi esențială pentru punerea în aplicare cu succes a măsurilor.

Fondurile **politicii de coeziune**, cu bilanțul lor solid în ceea ce privește sprijinirea investițiilor legate de energie, vor continua să completeze și să consolideze obiectivele planului REPowerEU și ale Pactului verde european. În cadrul actualului CFM, politica de coeziune va sprijini proiectele de decarbonizare și de tranziție verde cu până la 100 de miliarde EUR. Pentru a asigura efectuarea rapidă a plăților, Comisia va propune un instrument flexibil care să ajute statele membre să mobilizeze resurse private și intenționează să adopte, până la sfârșitul anului 2022, un act delegat pentru a accelera elaborarea și rambursarea proiectelor din domeniul eficienței energetice și a proiectelor privind energia din surse regenerabile prin programe standard de rambursare în cadrul politicii de coeziune. Comisia va colabora, de asemenea, cu statele membre pentru a promova dezvoltarea agențiilor regionale și locale pentru energie ca ghișeu unic pentru proiectele energetice.

Normele privind ajutoarele de stat se aplică pe deplin reformelor și investițiilor incluse în capitolele REPowerEU. Este responsabilitatea fiecărui stat membru să se asigure că astfel de măsuri respectă normele UE privind ajutoarele de stat și procedurile aplicabile în materie de ajutoare de stat. Având în vedere urgența fără precedent a reducerii dependenței de combustibilii fosili din Rusia, Comisia va analiza cum ar putea facilita controlul ajutoarelor de stat pentru măsurile REPowerEU, limitând în același timp denaturările concurenței. În special,

Comisia va formula orientări cu privire la modul în care pot fi proiectate măsurile în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat și va recurge la o procedură accelerată de luare a deciziilor de îndată ce va dispune de toate informațiile necesare. De asemenea, Comisia va ajuta statele membre să proiecteze măsuri care pot fi exceptate de la obligația de notificare în temeiul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare. În sfârșit, Comisia va revizui în mod constant cadrul temporar de criză privind ajutoarele de stat, pentru a se asigura că acesta le permite statelor membre să facă față efectelor situației geopolitice actuale, inclusiv în domeniul energiei, și va continua să se asigure că actualul cadru privind ajutoarele de stat este, în general, adecvat scopului urmărit.

Mecanismul pentru interconectarea Europei – Energie (MIE-E) va sprijini proiectele de interes comun (PIC) care nu sunt puse în aplicare de către piață sau în alt mod în intervalul de timp necesar pentru îndeplinirea obiectivelor REPowerEU. **Comisia lansează, în același timp cu prezenta comunicare, o nouă cerere de propuneri în cadrul MIE-Energie pentru proiecte de interes comun (PIC)**, cu un buget total estimat la aproximativ 800 de milioane EUR. Proiectele de succes vor fi selectate în a doua jumătate a anului 2022 pentru a sprijini proiectele de infrastructură care sunt cele mai urgente și sunt necesare pentru realizarea obiectivelor prioritare ale planului REPowerEU. La începutul anului 2023, Comisia va lansa o altă cerere de propuneri de proiecte de interes comun în cadrul MIE – Energie, pentru proiecte care este posibil să nu fie gata pentru a fi incluse în cererea de propuneri din acest an.

Statele membre pot avea în vedere luarea de **măsuri fiscale pentru a sprijini obiectivele REPowerEU**, astfel încât să impulsioneze economiile de energie și să reducă consumul de combustibili fosili. Statele membre sunt încurajate să ia în considerare luarea unor măsuri fiscale suplimentare, cum ar fi aplicarea de reduceri și scutiri de impozite aplicabile atât pentru achiziționarea, cât și pentru utilizarea vehiculelor electrice și pe bază de hidrogen, deduceri fiscale legate de economiile de energie și eliminarea treptată a subvențiilor dăunătoare mediului. Propunerea Comisiei de revizuire a **Directivei privind impozitarea energiei (ETD)** contribuie la îndeplinirea obiectivelor REPowerEU prin stabilirea unor semnale de preț pentru a reduce consumul de combustibili fosili și pentru a realiza economii de energie, iar Comisia invită statele membre să ajungă rapid la un acord cu privire la aceasta.

Programul InvestEU va mobiliza finanțare privată în sprijinul unei game largi de investiții care contribuie la realizarea obiectivelor de politică ale REPowerEU, prin partajarea riscurilor cu partenerii de implementare. Comisia va colabora îndeaproape și în cadrul unei abordări de tip Echipa Europa cu Grupul BEI, cu alți parteneri de implementare ai Programului InvestEU și cu statele membre ale UE pentru a accelera acordarea de împrumuturi, finanțarea mixtă și produsele de consiliere pentru energia din surse regenerabile, eficiența energetică și rețelele de energie electrică.

Pentru ca **Fondul pentru inovare** să poată acoperi 100 % din costurile relevante în cazul licitațiilor deschise, Parlamentul European și Consiliul ar trebui să examineze rapid propunerea de modificare a Directivei ETS în ceea ce privește Fondul pentru inovare, după care Comisia va adopta rapid modificarea necesară a actului delegat de instituire a Fondului pentru inovare.

5. Consolidarea gradului de pregătire

Europa trebuie să fie pregătită să facă față unei perturbări grave a aprovizionării. Deși riscul ca cererea de gaze să nu poată fi satisfăcută va fi limitat în această vară, ar putea exista riscul ca, în lipsa unor măsuri suplimentare în lunile următoare, nivelul stocurilor din instalațiile de stocare să nu fie suficient iarna următoare.

Comisia invită statele membre ca, pe lângă adoptarea rapidă a regulamentului privind stocarea astfel încât să se poată lua măsurile necesare pentru a începe reconstituirea stocurilor în această vară, să întreprindă și următoarele măsuri:

- **să pună în aplicare preventiv Comunicarea UE privind economiile de energie.** Economii de gaze realizate pe termen scurt pot fi utilizate în special pentru a reconstitui stocurile din instalațiile de stocare subterane înainte de iarna următoare;
- **să își actualizeze planurile de contingență**, ținând seama de recomandările cuprinse în evaluarea gradului de pregătire efectuată de Comisie. Planurile de contingență actualizate ar trebui să identifice clienții esențiali care joacă un rol vital pentru lanțurile de aprovizionare critice din Uniune;
- să solicite operatorilor de sisteme de transport să accelereze luarea măsurilor tehnice, care pot **spori capacitățile de flux inversat de la vest la est până în iarna următoare**, inclusiv în ceea ce privește cerința tehnică referitoare la compoziția fluxului de gaze;
- **să încheie acordurile bilaterale de solidaritate între țările învecinate care așteaptă să fie semnate.**

Cadrul juridic existent al UE prevede deja că, în eventualitatea unei crize extreme, statele membre pot solicita statelor membre învecinate să ia **măsuri de solidaritate**. Măsurile de solidaritate sunt concepute ca soluție de **ultimă instanță** în cazul unei penurii extreme de gaze pentru a asigura aprovizionarea **gospodăriilor, a sistemelor de termoficare și a instalațiilor sociale de bază** din țara afectată.

Comisia va formula **orientări privind criteriile de stabilire a priorităților pentru clienții neprotejați**, în special din industrie. Orientările se vor axa, pe de o parte, pe identificarea lanțurilor valorice naționale și transfrontaliere de importanță critică și esențială care, dacă ar fi perturbate, ar putea avea un impact negativ asupra securității, a alimentelor, a sănătății și a siguranței la nivel european și mondial. Comisia ar trebui, de asemenea, să evalueze impactul asupra competitivității diferitelor teritorii. Comisia va facilita, de asemenea, elaborarea unui **plan coordonat la nivelul UE de reducere a cererii**, cu măsuri preventive voluntare de limitare a cererii, care ar trebui să poată fi gata să fie activate înainte de apariția efectivă a unei situații de urgență. Acest plan ar include măsuri voluntare bazate pe piață pentru a reduce consumul întreprinderilor și a garanta, astfel, că se acordă prioritate aprovizionării consumatorilor protejați. În plus, Comisia revizuieste în prezent planurile de pregătire pentru riscuri ale statelor membre în sectorul energiei electrice pentru a reduce la minimum impactul eventualelor întreruperi ale aprovizionării cu gaze asupra producției de energie electrică.

Concluzii

A venit momentul ca Europa să își reducă dependențele energetice strategice. Planul REPowerEU accelerează procesul de diversificare a aprovizionării și utilizarea energiei din surse regenerabile, prevede realizarea anticipată de economii de energie și dă prioritate electrificării, toate aceste măsuri având potențialul de a furniza cât mai curând posibil echivalentul de combustibili fosili pe care Europa îi importă în prezent din Rusia, în fiecare an. Planul prevede în acest sens o planificare coordonată, în interesul comun și bazată pe o puternică solidaritate europeană.

Există două argumente principale în favoarea reducerii urgente a dependenței energetice europene: criza climatică, agravată puternic de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, și dependența UE de combustibilii fosili, pe care Rusia o utilizează ca armă economică și politică.

Transformarea verde a sistemului energetic al Europei va consolida creșterea economică, va întări poziția Europei de lider industrial și o va ajuta să avanseze în continuare în direcția atingerii neutralității climatice în 2050.

Comisia Europeană invită liderii, statele membre, autoritățile regionale și locale și chiar cetățenii și întreprinderile să reducă dependența energetică a Europei de Rusia prin punerea în aplicare a prezentului plan REPowerEU.